

Price osmešile dr. Wirta - 15,000 dolarjev prodali za \$3

TRI ŽENSKÉ UDELEŽENKE PRI BANKETU, NA KATEREGA SO SE OPIRALE DR. WIRT OVE OBDOLŽITVE, IZJAVLJAJO, DA NI MOGEL NIHČE NAPRAVITI NIKAKE IZJAVE PROTI MOŽGANSKEMU TRUSTU, KER JE CELI ČAS DR. WIRT SAM GOVORIL.

Washington, D. C. — Da se zadosti kričanju republikan-skih nasprotnikov vlade, je odbor poslanske zbornice, ki je bil odbran, da se bavi s to zadevo, poklical za priče šest oseb, ki so bile navzoče pri banketu, na katerega so se opirale vse dr. Wirtove obdolžitve proti predsednikovemu možganskemu trustu. Še predno se je preiskava o celi zadevi začela, je načelnik poslanske zbornice, Rainey, izrazil, da ni bilo še nikdar pred kongresno preiskavo bolj neumne zadeve, kakor je ravno ta; izpovedbe prič, ki so bile zaslislane v torek, dokazujejo popolno resničnost njegovih besed.

Dopolnje v torek so bile zaslislane tri ženske, ki so se udeležile omenjenega banketa, kateri se je vršil 1. septembra zvečer. Pričevanje vseh treh je bilo enoglasno v tem, da je bil dr. Wirt sam najbolj gostobeseden in skoraj celi večer ni pustil nobenega drugega gosta do besede. Gostiteljica, ki je priredila banket, Miss Alice Barrows, je dejala, da je dr. Wirt govoril skoraj neprestano cel tri do štiri ure, in je večkrat skušala izpremeniti predmet razgovora, da bi se drugi gosti ne dolgočasil, a ji ni uspelo, da bi mogla ustaviti Wirtovo besedičenje.

Druga priča, Miss Kneeland, pravi, da je bila že tako sita Wirtovega govorjenja, da se je ob neki priliki naravnost izrazila, da bi rada slišala mnenje tudi drugih navzočih, toda dr. Wirt migljaje ni razumel in je sam govoril naprej. In tretja priča, Miss Taylor, je odgovorila v istem smislu, namreč, da pogovor na banketu sploh ni bil nikak pogovor, marveč skozi in skozi samogovor dr. Wirta.

Vse tri izjavljajo, da se ne spominjajo, da bi se omenjeni večer sploh kdaj omenilo ime kakšnega "možganskega trusta". Miss Kneeland je bila v obdolžitvah dr. Wirta omenjena, da je načelnika možganskega trusta, R. Tugwella, imenovala pravega "radikalca". Pri sedanjih preiskavi pa je izjavila, da tedaj Tugwella sploh poznala ni, in se je z njim samo mimogrede sestala osebno šele pet mesecev po omenjenem banketu in je bilo torej v resnici nemogoče, da bi bila kaj govorila o njem.

Da je bila cela obdolžitve dr. Wirta popolnoma izmišljene, se razvidi iz tega, ker se sploh ni spominjal imen oseb, ki so bile pri banketu navzoče. Pretekli teden, dan preje, ko je s svojim pričevanjem nastopil pred poslanskim odborom, je poslal svojo ženo k Miss Barrows s prošnjo, naj mu spiše imena udeležencev. Razvidno je iz tega, da je nato svoje izmišljene obdolžitve naprtil sam posameznim osebam, kakor se mu je zdelo, da bo najbolj pri-

NENAVADNA KUPČIJA

Mladi tatovi menili, da so prišli v posest samo množini oderskega denarja.

Chicago, Ill. — Policija že od nedelje naprej išče sledove za peterimi osebami, ki so izginile iz Chicage potem, ko so napravile izredno dobro kupčijo. Kupile so namreč celih \$15,000 v gotovini za — \$3.

Prodajalci v tej famozni kupčiji so bili trije dečki, stari 17, 16 in 15 let, ki so vdrlj v hišo na 6941 So. Michigan Ave. in tam ukradli omenjeno premoženje neki ženski, Mrs. F. Hantschel. Kakor so sami izpovedali policiji, jih je objel naravnost paničen strah, ko so našli toliko denarja, kajti pričakovali so le nekaj drobiža. Vendar pa so denar vzeli in ga nato pokazali dvema moškima, Ch. Pfohl in Tony Auda. Ta dva pa sta dečke prepričala, da to sploh ni denar, marveč samo papir, kakoršnega rabijo igralci na odru namesto denarja, in sta jim za vse skupaj ponudila \$3. Dečki so z veseljem sprejeli ponudbo, omenjena dva pa sta s svojimi ženami in nekim drugim tovarišem še isti dan izginila iz mesta.

RUSIJA O DR. WIRTU

Moskva, Rusija. — Tudi tukajšnji vladni list Pravda je posvetil članek aferi ameriške vlade z dr. Wirtom. Pokazal pa je to afero v popolnoma drugačni luči, namreč, da je Wirt orodje v rokah skupine nekaterih industrijalistov, ki niso dobili od vlade take podpore, kakor so jo drugi in se hočejo zato nad vlado maščevati. Značilno je, da se je ta afero sprožila ravno zdaj, ko je v razpravi carinski zakon, po katerem bi dobil predsednik pravico, da sklepa trgovska pogajanja s tujezemskimi državami, in mnogi industrijalci vidijo v tem nevarnost za se.

TROTZY BO IZGNAN

Pariz, Francija. — Novica, da se je bivši boljševiški vodja Trotzky skrival prav pred vrati francoske prestolice, je spravila vlado v precejšnjo zadrego in na prihodnji seji kabineta se bo zadeva razmotrivala. Ubežnika nameravajo spraviti nazaj na otok Korziko, od koder je zbežal meseca julija.

INSULL GLEDAL ITALIJO

Parnik Exilona. — V torek jutraj je pristal parnik, ki vozi Samuela Insulla nazaj v Ameriko, v pristanišče Catania na italijanskem otoku Siciliji. Insull pa je mogel samo s krova ladje gledati suho zemljo, kajti italijanske oblasti mu niso dale dovoljenja, da bi se spustil na kopno, in sicer za vsakega otroka okrog \$10 na mesec. Na samske osebe obojnega spola se namerava naložiti nov davek, ki bo znatno višji, kakor je sedanj.

NAZIJSKO ZBOROVANJE POVZROČILO IZGREDE

Tudi v Ameriki štejejo naziji mnogo somišljenikov. Nedavno se jih je več tisoč sestalo k zborovanju v Brooklynu, kjer so protestirali proti bojkotu na nemško blago. Pred dvorano pa se je zbrala množica proti-nazijev in med obema strankama je prišlo do pretepov, ki so vodili do prizorov, kakoršnega nam kaže gornja slika.

NAČRT ZA ZRAČNO POŠTO

Pogodbe za prevoz se bodo sklenile samo za eno leto.

Washington, D. C. — V ponedeljek zvečer je imel predsednik Roosevelt daljšo konferenco z zastopniki kongresa, na kateri se je napravil osnutek za nov načrt za preuredbo prevoza zračne pošte. Kakor se je dognalo, je predsednikov namen, da se oddajo pogodbe raznim zračnim družbam samo za dobo enega leta. Istočasno pa se imenuje posebna komisija, ki bo proučila celi sistem aviatike in bo na podlagi njenega poročila prihodnje zasedanje kongresa nato ukrenilo definitivnejše korake.

ISKAL MIŠI, NAŠEL KAČE

Philadelphia, Pa. — Neki poštni uradnik je zaslislal šum v neki kositerni škatli, ki je prišla po pošti. Misleč, da so v njej miši, jo je odprl. Lahko pa si je misliti njegov strah, ko so iz škatle pričele lesti kače, celih 12 jih je bilo. Uradnik je odskočil, in pri tem prevrnil še drugo škatlo in to je napravilo položaj še neprijetnejši; tudi iz te druge škatle so se pričele plaziti kače. Na klic so prihiteli na pomoč uslužbenci tukajšnjega zverinjaka, ki so spravili živali na varno. Trdila, na katero je bila pošiljana naslovljena, sploh niso mogli najti v tem mestu.

INSULL GLEDAL ITALIJO

Parnik Exilona. — V torek jutraj je pristal parnik, ki vozi Samuela Insulla nazaj v Ameriko, v pristanišče Catania na italijanskem otoku Siciliji. Insull pa je mogel samo s krova ladje gledati suho zemljo, kajti italijanske oblasti mu niso dale dovoljenja, da bi se spustil na kopno, in sicer za vsakega otroka okrog \$10 na mesec. Na samske osebe obojnega spola se namerava naložiti nov davek, ki bo znatno višji, kakor je sedanj.

KRIŽEM SVETA GOVERNERJEV VETO

Havana, Kuba. — Izgrede, ki so jih vprižarjali delavci in dijaki proti predsedniku Mendieta, so tega prisilili, da je v ponedeljek proglašil nad tukajšnjo provinco obsedno stanje. Istočasno je bilo aretiranih 50 voditeljev komunistične stranke.

New York, N. Y. — Sin poglavarja nekega črnškega plemena v Afriki, ki študira na neki tukajšnji univerzi, se je izrazil, da je v New Yorku življenje v večji nevarnosti, kakor je v džungli. Avtomobili, gangsterji in raketerji so hujši kakor divje zveri.

Dunaj, Avstrija. — Kakor se je uradno objavilo, je bilo tekom zadnjih dni nad 160 nazijev izpuščenih iz raznih avstrijskih ječ. Ta čin se razlaga kot znamenje, da se deluje na poravnavo spora med nazijsko Nemčijo in Avstrijo.

HITLERJEV NOVI ŽENITVENI ZAKON

Berlin, Nemčija. — V kratkem bo sprejet v Nemčiji nov zakon, ki bo skoraj do podrobnosti urejeval sklepanje zakonov in družinskega življenja. Samo "plemensko čistim" bo dovoljena ženitev in poleg tega se bo zahtevalo, da bosta morala pred poroko predložiti zdravniško izpričevalo. Zakonskim parom, ki imajo otroke, se razporeka ne bo dovoljevala, pač pa se bodo lahko razporečili pari brez otrok. Nezakonki otroci se bodo smatrali manj vrednim in ne bodo imeli istih pravic kakor zakonski. Da se pospeši čim največje število rojstev, bo vlada dajala posebno podporo zakonskim parom z več kakor dvema otrokoma, in sicer za vsakega otroka okrog \$10 na mesec. Na samske osebe obojnega spola se namerava naložiti nov davek, ki bo znatno višji, kakor je sedanj.

BEŽAL, KER JE PODOBEN DILLINGERJU

Sault Ste. Marie, Mich. — Tukajšnja policija je prišla nekega 24letnega Ralph Alsmanna in vzela njegove prstne odtiske. Fant je namreč tako podoben iz ječe pobeglelu banditu Dillingerju, da so mogli šele iz prstnih odtiskov spoznati, da ni pravi. Aretiranec je pravil, da se je umaknil iz države Indiane le zato, ker se je bal, da bi zaradi njegove podobnosti z Dillingerjem kdo ne streljal nanj.

OSEMLETNI "TAT" AVTOMOBILA

Chicago, Ill. — Med tem, ko je neki taksi voznik pustil avto na cesti pred nekim poslopijem na 61. cesti, da je šel po stran, je njegov avto izginil, toda par minut pozneje je že tudi trčil v neki drugi avto. V ukradenem vozilu so našli 8letnega dečka Warren Dawesa, ki je jokaje izjavil, da je hotel samo vzvod v avtomobilu dvigniti.

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

Iz Jugoslavije.

Z ZNIŽANJEM DAVKOV BODO POMAGALI BELI KRAJINI IZ BEDE IN POMANJKANJA. — ALKOHOL IN NJEGOVE POSLEDICE: EDEN V GROB, DRUGI V BOLNICO, TRETJI V JEČO. — DRUGE VESTI IN NOVICE IZ DOMOVINE.

Za olajšanje bede v Beli Krajini

Ljubljana, 28. marca. — Obedi v Beli Krajini je bilo zadnje dve leti že mnogo pisano, a vendar so Belokrajinci le redko kje našli na razumevanje za svoje težave in usodo, ki jih iz leta v leto tepe s sušo, točo in splošnim pomanjkanjem hrane in vode za ljudi in celo marsikje tudi za živino. Kljub vsemu pomanjkanju — v nekaterih vaseh otroci danes ne morejo hoditi niti več v šolo, ker jim starši nimajo s čim kupiti obleke — so plačevali vse davkatve, kolikor so jim le možnosti dopuščale. Časi se niso izboljšali in je Bela Krajina padla zlasti letos v še hujšo bedo, ki je resno zahtevala nujno pomoč. Da bi svojim rojakom kolikor toliko olajšali položaj, so predstavniki belokrajinske javnosti, narodni poslanec Dako Makar, banski svetnik Martin Bajuk, metliški župan Ivan Malešič in podžupan metliške okoliške občine Martin Plut danes obiskali v Ljubljani podbana g. dr. Otmarja Pirkmajerja in mu še osebno pojasnili nevzdržne razmere, v katere Bela Krajina ni zašla po svoji krivdi. Podban je zagotovil delegatom, da bodo davki v metliškem in črnomaljskem okraju letošnje leto za 30 do 50 odst., kar pomeni ogromno razbremenitev bornega belokrajinskega kmeta. To olajšanje bo izvedeno seveda tako, da zaradi njega ne bo prizadet noben drugi okraj.

Če mladina preveč pije

Kranj, 26. marca. — V nedeljo zvečer je sedela v gostilni pri "Primožih" v Tenetišah pri Kranju večja družba fantov med katerimi so bili tudi 23-letni Lojze Robljek, 24-letni Peter Markovič in njegov 22-letni brat Vinko, vsi trije kajžarski sinovi doma v Tenetišah. Baje se je razvil prepir iz brezpomembnega vzroka, ker menda Robljekova spremljevalka ni sedela poleg njega. Omenjeni trije fantje so bili med seboj najboljši prijatelji, vendar se je prepir, ki je bil v početku le šala stopnjeval, da so Robljeka podrli na tla. Na pomoč so mu priskočili drugi gostje in ga rešili napadalcev. Kakor hitro je bil pa Robljek rešen napadalcev, je skočil pokonci, v jezi potegnil nož ter z njim sunil Markoviča v trebuh, brata Vinkota pa skozi rebra v srce. Seveda je v gostilni nastalo silno razburjenje.

Hiteli so po duhovnika na Trstenik in po rešilni avto v Kranj. Trsteniški župnik g. dr. Janko Arnež je ranjenemu Petru Markoviču podelil poslednje sv. olje, brat Vinko je bil pa že mrtev in je bila vsaka pomoč zaman. — Peter Markovič najprej še vedel ni, da je zaklan in je še sedel. Priskočili so mu na pomoč in mu prevezali trebuh. Potem pa v ljubljansko bolnišni-

co, kjer edinole so mogli s takojšnjo operacijo Markoviču rešiti življenje. Robljek je po svojem krvavem dejanju odšel v Predvor na orožniško postajo in tam povedal orožnikom, da je nekega v gostilni nekoliko zaklal. Vendar pa vse resnice ni povedal, zato so ga orožniki pustili, da je odšel domov. Ko pa so zvedeli za uboj, so ga takoj aretirali.

Sedaj se šele Robljek zaveda vse grozote svojega dejanja, ko je tako rekoč žrtvoval svoji nepremišljeni in nagli jezi življenje dveh svojih prijateljev ter joče v zaporu.

V cerkev je hodil po denar

V cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani je cerkovnik Josip Pajnič že nad pol leta opažal, da nekdo odpira nabiralnike in pobira denar. Šele v nedeljo 25. marca se mu je posrečilo, da je tatu opazil. — Kmalu po zadnji maši, ko so ljudje šli iz cerkve, je videl neznanega mladeniča, ki je ostal sam notri, kako je ta stopil k nabiralniku in ga odprl. Pajnič je počakal, da je mladenič stopil na ulico, naka ga je predal stražniku. Bil je to brezposelni klučavničar Ivan G. s Krakovskega nasipa, ki je bil izročen sodišču. Po župnikovem sporočilu, je fant pobral v teku pol leta iz nabiralnikov nad 1000 Din.

Odlikovanje

Josip Zorman, član Narodnega gledališča v Zagrebu, bivši član ljubljanske opere je bil ob priliki svojega 30 letnega umetniškega delovanja odlikovan z redom sv. Save 4. razreda.

Nezgoda

Pri čiščenju dreves je 15-letni posestnikov sin Karl Budja iz Trbovcov pri Ljutomeru padel z drevesa, ker se mu je zlomila prešibka veja. Radi zlomljene roke in drugih nevarnih poškodb so ga pripeljali v ptujsko bolnico.

Starčka so pretepli

76-letnega užitarja Antona Stusmana iz vasi Kamnik pri Preserjih je nekdo tako pretepel, da so vsega poškovanega morali oddati v ljubljansko bolnico.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrl Ivan Macuh, poštni uslužbenec. — V celjski bolnici je umrla Elizabeta Herček, žena posestnika s Pristave stara 47 let. — V Mariboru je umrla Margareta Lorbak, hči železniškega uradnika stara 24 let. — V Rožni dolini pri Ljubljani je umrl Ivan Trampuš, tesarski mojster in hišni posestnik.

"Amer. Slovenec" je vez, ki nas drži, da se razkropjeni med tujci, ne izgubimo med njimi.

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponočnikov in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Rev. Hugo Bren, O.F.M.:

Ali Cankar ali Baraga?

Pred to izbiro stoji zdaj naša tukajšnja metropola Cleveland. Ali naj s Cankarjem ali Baragom spomenikom ovekoveči slovensko ime v svojem kulturnem vrtu. Razna posvetovanja in vroče debate pričajo, kako težka jim je odločitev. Je pač res, kar pravijo Nemci: Wahl macht Qual. Po naše bi morda rekli: Izbira dela sive lase.

Ali smemo tudi mi slovenski podeželski "purgarji" in fararji katero reči, da se ta zadeva že enkrat premakne s svoje mrtve točke? Jaz mislim da. Saj gre za našo tukajšnjo prestolico, ki nam je vsem skupna. In kar se mene tiče, moram reči, da bi bilo treba drugačnih problemov za posivenje las, ko bi se ta proces ne bil že izvršil. Za me to sploh ni problem. Brez oklevanja pravim: Baraga!

Pa ne mislite vi "napredni" gospodje okrog "Enakopravnosti", da samo zato zame ta problem ne obstoja, ker je bil Baraga duhovnik — škof, svetnik in nabožni pisatelj. Naravno je, da bi se kot duhovnik rajši poklonil velikemu duhovniku Baragi, kot Cankarju, ki je svojemu bratu, ko se je odločil za duhovski stan, pisal, da bi se sam rajši obesil, kot šel v semenišče. Umevno je, da bi z večjim spoštovanjem stal pred spomenikom Barage, to svetniške moralne veličine, kot pred soho Cankarja, kateremu je njegov profesor Fr. Levce nekdo dejal: baraba — ker je za denar, ki mu ga je dal, kupil cigareto mesto zvezka in mu to še cinično v obraz povedal. Razume se, da bi se lažje odkril pred Barago, ki je svojemu narodu postregel z zdravno, tečno "Dušno pašo", "Zlatimi jabolkami" in "Nebeškimi rožami" v priprosti posodi, kot pa pred Cankarjem, ki je včasih dal z zlatom ovitega strupa na mizo. Saj je škof Dr. Jeglič vso prvo izdajo njegove "Erotike" kupil in jo izročil plamenom, da bi mu črede, ki jo je komaj sprejel v svojo oskrbo, ne zastrupila.

Toda vse to, kakor je z mojega stališča naravno, le ni edino merodajno, da zame problem: Cankar ali Baraga sploh ni problem. Je nekaj drugega, vsled česar sem brez kolebanja za Barago in bi moral biti vsak trezen Amerikaneec naše krvi, bodi črn, bodi rdeč, pisan ali brezbarven.

Previdarite samo to-le: Če je tujina napram kakemu priseljenemu narodu tako prijazna, da mu dovoli v svojem javnem parku kateremukoli njegovih slavni mož postaviti spomenik, kaj bo ta narod naredil? Ako je kavalirski, bo najprej pogledal v galerijo svojih velemož, če ni morda v njej zastopan kedo, ki je bil z dotično deželo v kakršnikoli častni zvezi, ali je kaj zanjo storil. Če je tako srečen, da ga najde, se bo brez premisleka odločil zanj, da vrne poklon za poklon in dokaže, da je bil takega poklona vreden.

Cleveland je napravil tak poklon slovanskim narodom, ki tvorijo velik del njegovega prebivalstva. V njegovem javnem parku vsak lahko ovekoveči svoje ime s spomenikom enega svojih znamenitih mož.

Gotovo so vsi počaščeni slovanski narodi takoj pregledali galerije svojih narodnih velikanov, da najdejo primernega kandidata. A pri tem niso bili vsi tako srečni kot Poljaki, katerih Kosciuszko in Pulaski sta se borila za ameriško neodvisnost.

Niti tako srečni niso bili vsi, kot Čehi s svojim Čermakom, ki mu je njegov tragični konec ovil glavo z lovorjevim vencem. Da, celo tako srečni niso bili vsi kot Slovaki, ki so po pravici ponosni na svojega tukajšnjega mecena Furdeka. Hrvati in Srbi so v svojih galerijah zastojali sliki sličnih mož. Tesla, Pupin, Meštrovič, njih svetle zvezde vredne spomenika še žive. In živim se navadno spomeniki ne stavijo. Morali so se torej odločiti za take, ki z Ameriko niso imeli nikakega direktnega stika.

Nam Slovincem tega ni treba. Imamo svojega Barago, na katerega smemo biti ponosni in s katerim lahko Ameriki vrnemo uslugo, ki nam jo je storila. Ob njegovem spomeniku ne bo treba nikomur naših stati, kot bi moral ob Cankarjevem, in pripovedovati onim, ki se bodo ob njem ustavili, kdo je ta mož. Njegovo ime bo samo najboljši komentar za vsakega, ki mu je kolikor toliko znana zgodovina ameriške civilizacije in njenih pionirjev. Njegovo ime bo govorilo morda glasneje kot danes še potem, ko ne bo nikogar več, ki bi o Cankarju znal kaj povedati.

Seve duhovnik je bil, škof, česar se kajpada ne sme zabrisati. A to samo socialiste in "naprednjake" v oči bode. Pristni Amerikaneec se radi tega ne bo križal pred njim, kot se oni. Če ne bo imel smisla za njegovo apostolsko delo in njegovo moralno veličino, kot ga socialisti in "naprednjaki" nimajo, bo s spoštovanjem stal pred njim kot civilizatorjem Amerike in očetom indijanske književnosti. Amerika se je njegovemu kulturnemu delu zanj že častno oddolžila z mestom njegovega imena. In prepričan sem, da bi se ji čudno zdelo, ko bi se mi, njegovi rojaki, ob tej ugodni priliki ne odločili zanj, ampak za Cankarja, ki je njej popolni tujec in izgleda kot bi bil iz ilustriranega leksika divjega moža ušel.

Ali ni že itak sramota za nas ameriške Slovence, da našemu največjemu tukajšnjemu možu, Baragi, še nismo postavili primernega spomenika? Vsaj preden umremo, proslavimo njegov in svoj spomin v tej naši drugi domovini. Sklepov, cinčanja, posvetovanja, prepiranja je bilo že zadosti, več kot zadosti. Zaslužili bi simboličen spomenik "ata žužamaže". Trindvajseto leto že teče, kar je K.S.K.J. na svoji konvenciji v So. Chicagi sklenila, da bo delala za Baragov spomenik med nami. Ko je takratni urednik Ave Maria pozdravil "ta krassen sklep konvencije", je na koncu dostavil: "Zaspati pa stvar ne sme!" In vendar je tako dolgo spala. Naj spi še tako dolgo, pa skoro ne bo nobenega več, ki bi jo budil.

Ohijska liga, ali kdorkoli, ima zdaj najlepšo priliko, da se zgane in vzame vodstvo te zadeve v svoje roke, da reši čast KSKJ. in naroda. Naj se ne briga za razne kaline. Če ti na vsak način hočejo Cankarja, dajte jim ga, pa naj gredo z njim na Lawndale. V kulturni vrt naše metropole spada samo Baraga, ki je prav v Ohio zastavil svojo misijonsko pot. Tedaj ne: Ali Cankar ali Baraga, ampak: Edinole Baraga!

MILWAUŠKE VESTI

Milwaukee, Wis.

Nekaterim ljudem že tako gre na sveto, da jih obiskujejo razne nesreče. Tako je tudi z rojakom Math Ferko. Ni ravno dolgo, ko mu je ogenj uničil njegov lep dom na Layton Blvd., že ga je te dni doletela druga nesreča. V njegovi trgovini na South Kinckin Ave., so se oglašili neznani tatovi. Razbili so železno blagajno in odnesli iz nje celih \$5000 v denarju, čeki in bondih. Seveda je Ferko vse to poznal detektivom, ki sedaj povzdujejo za nepovabljenimi gosti. — Nič kaj veselo novico ni izvedela pred nekaj dnevi mati mladeniča Josepha Mlakarja, ki je bil aretiran z dvema hrvatskimi mladeničema radi vlomov. Bilo je pa le nesrečno naključje, da so ga prijeli, ker se je pozneje pred sodnikom izkazalo, da Joe se ni udeležil vloma. Le slučajno se je ravno tedaj

nahajal v stanovanju enega vlomilcev in bil z njim vred aretiran. Fant je sedaj doma in gotovo je prepričan, da je le dobro, če je človek pošten.

Tudi poroke so pri nas. Tako so se poročili v cerkvi sv. Janeza Ev. sledeči mladi pari: Michael Bohte na 1426 So. 56th St. z nevesto Esther Drellos; John Wohlgenuth, sin znane Wohlgenuthove družine na 322 E. Bay St., z nevesto Adele Kleinstein, in Rosie Grashitz, hčerka Mr. in Mrs. Antona Grashitza, 129 W. Mineral St. z George Hartom. — Vsem tem mladim parom želimo v novem stanu vso srečo in zadovoljstvo.

Da je v današnjih bolj slabih časih malo več veselja in zadovoljnosti, pripomorejo k temu včasih prav čudni slučaji. Tako je doživel kar v teku dobrih par dni dvojno veselje rojak Frank Rupnik, ki je že osem let član westallške policije. Za

svojo osemletnico službe je bil na priporočilo policijskega šefa Kastelica povišan od policijske komisije na stopnjo saržen-ta. Kmalu po tem povišanju se je pa v njegovi hiši oglašila gošpa štoklja in prinesla njemu in njegovi soprogi čvrstega sinčka prvorojenca. — Častitamo k dvojni radosti. — Štoklja se je oglašila tudi pri družini Ignac in Mary Gorenc na 1428A W. Madison St. in jima podarila sinčka, katerega so pri sv. Janezu Ev. krstili na ime Ignac Jožef.

Bolnike tudi imamo, ki so se morali podvreči operaciji. V bolnišnici sv. Luke Mr. Joe Zvonar, gostilničar na So. 6th Street, ki je operacijo srečno preстал ter se sedaj nahaja pod zdravniško oskrbo. Operaciji se je morala podvreči tudi Mrs. Anna Kostanjevec, 1215 South 16th St., West Allis, in sicer je bila operirana v bolnici St. Mary. Njeno zdravje se obrača na bolje, vendar je še pod zdravniško oskrbo. — Pozdrav čitateljem.

KAKO SO PRAZNOVALI 40-LETNI JUBILEJ K.S.K.J. V BRIDGEPORTU

Bridgeport, O.

Prav malo se sliši ozir. bere v Amer. Slovincu iz naše naselbine. Ne vem, kaj je vzrok, da je tako malo zanimanja za pisanje ravno pri nas. Najbrže bo malomarnost tista zapreka, pa mati Jednota tako dobra in ker se vendar večkrat sliši od naših naročnikov, da se izrazi-jo, da pač radi berejo, le pisane jim ne gre od rok. Pa ni prav, da se nas kaj takega drži, saj dopisi iz naselbin so vendar zanimivi in jih prav gotovo vsak rad bere, da ve, kako se rojakom godi drugod. Tako ni čudno, da se po vsej Ameriki zbira rojaki pod njeno večje zanimanje za list.

V nedeljo, 8. aprila, so tukajšnja društva, namreč društvo sv. Barbare št. 23 in društvo sv. Barbare št. 123 KSKJ. opravila svojo velikonočno dolžnost. Rev. Father Oman je prišel sem in tako je imel vsak priložnost, da je v svojem materinem jeziku opravil velikonočno spoved. Imeli smo tudi priliko slišati lepe nauke v milo slovenščini. Father Oman je bil tukaj tri dni in je bila tako dana prilika vsem rojakom opraviti svojo versko dolžnost. Bog mu stotero poplačaj za njegov trud, ki ga je imel med nami. Vaše nauke bomo skušali ohraniti in se po njih ravnati.

Društva so se v obilnem številu korporativno udeležila sv. maše ob 9. uri in skupno preje-la sv. obhajilo. Popoldan so pa po svoji skromnosti obhajala 40letnico KSKJ. v društveni dvorani. Ob 2. uri je bil sprejem kandidatov v Jednoto, katerega je prav na slovensen način opravil predsednik dr. sv. Barbare, Anton Hochevar. Po sprejemu je nastopilo več govornikov. Naj omenim, da smo imeli čast imeti med seboj tudi domačega g. župnika Father

Maloneya, Father Omara in Father Slapska, oba iz Clevelanda, ozir. iz Newburga. Vsi č. gg. duhovniki so v lepih govorih častili KSKJ. in njemu 40letnemu jubileju ter nas navduševali k sioznemu delovanju za napredek KSKJ. in pravem katoliškem duhu. Vsem č. gg. duhovnikom se prav lepo zahvaljujemo za lepe govore, ki so nam jih dali. Le škoda, da je čas njihovega obiska tako hitro potekel in so se morali tako hitro od nas posloviti. Za tem je nastopilo več drugih govornikov, ki so se vsi v lepih besedah spominjali pionirja in ustanovitelja društva. — Dr. Zvonar, gostilničar na So. 6th Street, ki je operacijo srečno preстал ter se sedaj nahaja pod zdravniško oskrbo. Operaciji se je morala podvreči tudi Mrs. Anna Kostanjevec, 1215 South 16th St., West Allis, in sicer je bila operirana v bolnici St. Mary. Njeno zdravje se obrača na bolje, vendar je še pod zdravniško oskrbo. — Pozdrav čitateljem.

Ostali so že po večini legli k večnemu počitku, nekaj jih je pa odšlo v druge kraje. — Ko je bil program izčrpan, se je razvila prijetna domača zabava. Društvo sv. Ane št. 123 je in Mrs. F. Wallte, Mr. Val. preskrbelo za brezplačni pri-grižek in dr. sv. Barbare pa za pijačo. Tudi godba je bila taka, da je ustrezala mladim in starim, da so oboji imeli veliko prijetne zabave. Na obrazih vseh udeležencev se je poznalo ves pravo veselje, ker se je vsak zavedal, da mati Jednota obhaja letos svoj 40letni jubilej. — Zakaj bi se pa tudi ne veselili njenega jubileja, ko je mati Jednota tako dobra in nam pomaga v naših boleznih s podporo, tolaži žalujoče s smrti in spominja svojih umrlih članov in članic z molitvo vsak rad bere, da ve, kako se rojakom godi drugod. Tako ni čudno, da se po vsej Ameriki zbira rojaki pod njeno večje zanimanje za list.

Naj se sporocim, da delav-ske razmere so se primeroma izboljšale, tako da se sedaj za silo že živi. — John Luzar se je vrnil z vojaškega dela k svojim staršem, ker je njegov čas potekel. — Miss Virginia Prime je opasno zbolela, upamo in ji želimo, da kmalu okreva. — Ob koncu se želim prav lepo zahvaliti vsem, ki ste me obiskovali v moji bolni v bolnišnici ali na domu. Bog vam pomane ob 9. uri in skupno preje-la sv. obhajilo. Popoldan so pa po svoji skromnosti obhajala 40letnico KSKJ. v društveni dvorani. Ob 2. uri je bil sprejem kandidatov v Jednoto, katerega je prav na slovensen način opravil predsednik dr. sv. Barbare, Anton Hochevar. Po sprejemu je nastopilo več govornikov. Naj omenim, da smo imeli čast imeti med seboj tudi domačega g. župnika Father

Maloneya, Father Omara in Father Slapska, oba iz Clevelanda, ozir. iz Newburga. Vsi č. gg. duhovniki so v lepih govorih častili KSKJ. in njemu 40letnemu jubileju ter nas navduševali k sioznemu delovanju za napredek KSKJ. in pravem katoliškem duhu. Vsem č. gg. duhovnikom se prav lepo zahvaljujemo za lepe govore, ki so nam jih dali. Le škoda, da je čas njihovega obiska tako hitro potekel in so se morali tako hitro od nas posloviti. Za tem je nastopilo več drugih govornikov, ki so se vsi v lepih besedah spominjali pionirja in ustanovitelja društva. — Dr. Zvonar, gostilničar na So. 6th Street, ki je operacijo srečno preстал ter se sedaj nahaja pod zdravniško oskrbo. Operaciji se je morala podvreči tudi Mrs. Anna Kostanjevec, 1215 South 16th St., West Allis, in sicer je bila operirana v bolnici St. Mary. Njeno zdravje se obrača na bolje, vendar je še pod zdravniško oskrbo. — Pozdrav čitateljem.

Prav malo se sliši ozir. bere v Amer. Slovincu iz naše naselbine. Ne vem, kaj je vzrok, da je tako malo zanimanja za pisanje ravno pri nas. Najbrže bo malomarnost tista zapreka, pa mati Jednota tako dobra in ker se vendar večkrat sliši od naših naročnikov, da se izrazi-jo, da pač radi berejo, le pisane jim ne gre od rok. Pa ni prav, da se nas kaj takega drži, saj dopisi iz naselbin so vendar zanimivi in jih prav gotovo vsak rad bere, da ve, kako se rojakom godi drugod. Tako ni čudno, da se po vsej Ameriki zbira rojaki pod njeno večje zanimanje za list.

Mary Hoge.

— Pariz, Francija. —

Pariz ni imel tako gorkoga 15. aprila, kakor je bil letošnji, celih 60 let. Temperatura je kazala 81 stopinj in promenadne ceste in parki so bili polni mešanov, ki so uživali lepoto prve pomladi.

ZAHVALA

Sheboygan, Wis.

Prav lepo se moram zahvaliti vsem mojim prijateljem in prijateljicam, ki so me tako nepričakovano razveselili z lepim "suprajz partyjem" za moj rojstni dan 7. aprila v Victor Klancher dvorani. — Navzoči so bili: Mr. in Mrs. F. Ribich, Mr. in Mrs. F. Segalle, Mrs. M. Drenek, Mr. in Mrs. V. Klančar, Mr. in Mrs. F. Kushman, Mr. in Mrs. S. Radovan, Mr. in Mrs. J. Robek, Mr. in Mrs. M. Zupancič, Mr. J. Baboshek, Mrs. M. Venek, Mrs. F. Petek, Mrs. A. Erste, Mr. in Mrs. A. Streezic, Mr. in Mrs. J. Simenc, Mr. in Mrs. A. Simenc, Mr. in Mrs. A. Vranich, Mrs. F. Pečnik, Mrs. A. Prislant, Mr. in Mrs. L. Wallte, Mr. in Mrs. J. Koejan, Mr. in Mrs. F. Novak, Mr. in Mrs. A. Ribich, Mr. in Mrs. J. Repenshek, Mr. in Mrs. M. Koren, Mr. in Mrs. M. Jeraj, Mrs. Apolonia Jeraj, Mr. in Mrs. F. Wallte, Mr. Val. Wallte, Mrs. Christine Pungergrižek in dr. sv. Barbare pa za pijačo. Tudi godba je bila taka, da je ustrezala mladim in starim, da so oboji imeli veliko prijetne zabave. Na obrazih vseh udeležencev se je poznalo ves pravo veselje, ker se je vsak zavedal, da mati Jednota obhaja letos svoj 40letni jubilej. — Zakaj bi se pa tudi ne veselili njenega jubileja, ko je mati Jednota tako dobra in nam pomaga v naših boleznih s podporo, tolaži žalujoče s smrti in spominja svojih umrlih članov in članic z molitvo vsak rad bere, da ve, kako se rojakom godi drugod. Tako ni čudno, da se po vsej Ameriki zbira rojaki pod njeno večje zanimanje za list.

Naj se sporocim, da delav-ske razmere so se primeroma izboljšale, tako da se sedaj za silo že živi. — John Luzar se je vrnil z vojaškega dela k svojim staršem, ker je njegov čas potekel. — Miss Virginia Prime je opasno zbolela, upamo in ji želimo, da kmalu okreva. — Ob koncu se želim prav lepo zahvaliti vsem, ki ste me obiskovali v moji bolni v bolnišnici ali na domu. Bog vam pomane ob 9. uri in skupno preje-la sv. obhajilo. Popoldan so pa po svoji skromnosti obhajala 40letnico KSKJ. v društveni dvorani. Ob 2. uri je bil sprejem kandidatov v Jednoto, katerega je prav na slovensen način opravil predsednik dr. sv. Barbare, Anton Hochevar. Po sprejemu je nastopilo več govornikov. Naj omenim, da smo imeli čast imeti med seboj tudi domačega g. župnika Father

Zdaj se pa moram zahvaliti za tako lepo darilo, ki ste mi ga podarili. Tega večera ne bom pozabila vse svoje življenje, vedno se bom spominjala svojih prijateljev, ki so mi napravili tako veliko presenečenje. — Se lepo zahvalim vsem skupaj, posebno pa Franku Stamzar za poskočnice. (Ogl.) Josephine Klancer.

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE

(30)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Mladenec, bil je še deček, star kakih dvanajset let, je opazil Tarzana in v njem je zazivel upanje po rešitvi. Kmalu je pa videl da prisilec ni njegovega rodu. Polastil se ga je obup, ker se je znašel nenkrat pred dvema sovražnikoma, katere bo težko premagati. Pa se je fant za boj tudi pripravil, ko je prijel v levico bodalo. Kljub temu ga je medved vedno bolj potiskal v jama.

Tako je bil deček vjet, ker iz jame medvedu ni mogel uiti. Tarzan se je po vseh postavah čutil prisiljenega, da mladeniču pomaga in ga reši pred napadajočo zverino. Ni videl pri tem lastne nevarnosti, ker se je šlo za rešitev mladega bitja. Vedel je, da ima zverina trdo kožo, vendar si je rekel sam pri sebi, da jo mora zmagati, pa naj volja še toliko truda.

Stopil za medvedom in ustrelil ga s pišto. Vedel je, da ga to orožje ne more umoriti, a hotel je odvrti medvedovo pozornost na se vsaj toliko časa, da deček dobi časa in priložnost, da se karkoli skrije in tako ubeži nevarnosti. Dobro je Tarzan meril in pisca je zadela medveda. Medved je, ko je začutil bolečino, takoj vedel, da ima sovražnika tudi od zadaj.

Zadeti od pišce in opozorjen po glasnem kričanju, se je medved obrnil proti Tarzanu in se postavil na zadnje noge. Ni se veliko zanimal za pišto, katere mu je Tarzan spušal v prsa. Tako presenečenega se je čutil Tarzan, da za trenutok skoro ni vedel kaj bi. Takoj pa se je domislil in se postavil medvedu po robu, da ga zmagata. Kakor hitro se je tega domislil, je imel že drugo rešitev.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse druge države pošiljamo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Denar dobijo prejemniki po pošti direktno na dom brez odbitka. Ker se cene pogosto menjajo, računamo po cenah onega dneva, ko prejmemo denar. -- Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.70.....100 Din	Za \$ 5. pošljite...\$ 5.75
Za \$ 5.00.....200 Din	Za \$ 10. pošljite...\$10.85
Za \$ 10.00.....400 Din	Za \$ 15. pošljite...\$16.00
Za \$ 12.25.....500 Din	Za \$ 25. pošljite...\$26.00
Za \$ 24.00.....1000 Din	Za \$ 40. pošljite...\$41.25

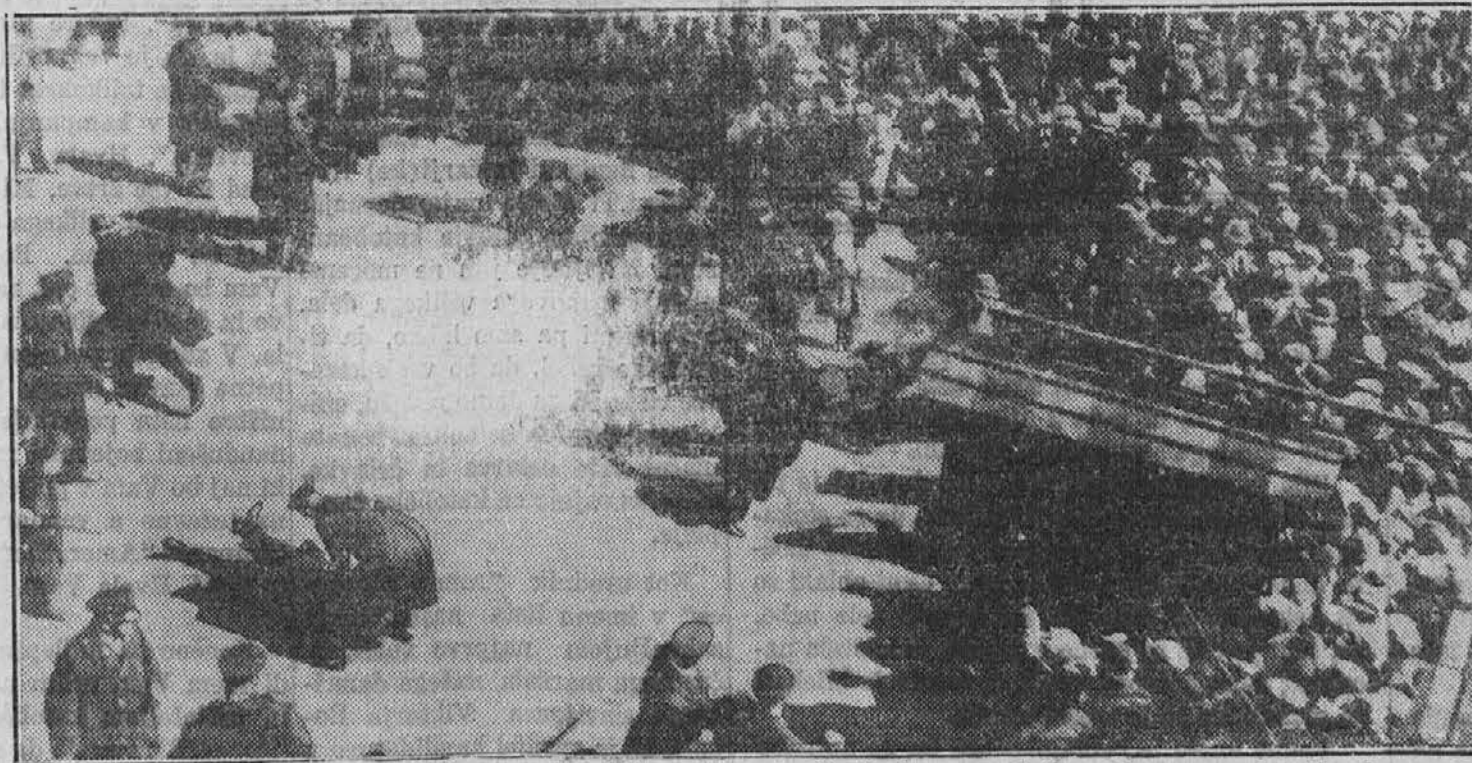
Vsa pisma in pošiljave naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovence)

1849 W. CERMAL RD., CHICAGO, ILL.

NEMIRI BREZPOSELNI IH V MINNEAPOLIS

Pogled na trg pred mestno hišo v Minneapolis, Minn., kjer je tisoče brezposelnih nedavno prizorilo deomonstracije, zahtevajoč, da se nadaljuje CWA.

opazili pri vsakemu, da ne vzame posebno dolgo, ki postane prepojen z istimi političnimi nagibi, kakoršne propagira časopis, ki ga bere. Za vzgled. Vzemimo n. pr. našo slovensko publiko. Poglejmo na tozadevne razmere med nami samimi. Jaz sem nekaj let hodil sam po slovenskih naselbinah agitirat za slovensko časopisje od hiše do hiše. Kaj sem našel, vsepovsod, kjer so prejimali brezverske slovenske liste, so najprvo, ko so zaznali, kdo sem, padle so zabavljice po duhovnikih in veri. In vendar vsi naši ljudje so sinovi in hčere katoliških slovenskih mater. Njih imena najdete v starokraj-skih farnih registrih, da so krščeni, birmani, opravili so prvo av. obhajilo. Tukaj pa, požrla jih je tujina. Ne, tujina jih ni požrla, požrla jih je protiverska propaganda in največ tiskana propaganda v slovenskih protiverskih časopisih! To je istina, ki se ovreči ne da!

Proti tiskani brezverski propagandi ni drugega učinkovitega sredstva, kakor edino tiskana katoliška propaganda. In pristavim še to, da če protiverskih nasprotnikov ni sram, da se izpostavljajo za svoje laži, za svoje zlo delo, s katerim rujejo iz slovenskih src vero, ali naj bo potem nas katoličanov sram, stopiti na mejdan za resnico in pravico? Ali naj bo nas sram iti na delo za katoliški časopis? Ne! V ponos nam mora biti to, da je nam vsaj dana prilika, da moremo storiti kaj dobrega v pri-log katoliške stvari.

In jaz se drzno trditi že danes, da če bo milvauska slovenska naselbina imela bilježiti kak napredek v katoliškem oziru, kar brezdvoma bo, bo to ne mala zasluga katoliškega tiska, ki dela pot v slovenska srca katoliškemu prepričanju in spoznanju, da le vera in cerkev oznanjate pravo resnico za življenje. Glavna zasluga pa bo to, tistih, ki so se že in se še trudijo za razširjenje katoliškega tiska v milvauski naselbini. Marsikatera slovenska duša bo enkrat hvaležna onim, ki so jim prinesli katoliški časopis v hišo. In ta zavest, da se z agitacijo za katoliško časopisje vrši tako veliko dobro delo za Boga in narod, odvaže vse težave, vse trpljenje in vse drugo, kar se doživi neprijetnega na agitaciji za katoliško časopisje.

(Dalje na 4. strani)

ZAHVALA

Pueblo, Colo.

V prijetno dolžnost si štejem, da se javno zahvalim, in sicer v prvi vrsti Bogu in materi božji Mariji, da sem danes se pri življenju. Srečno sem prestala težko operacijo in počasi mi gre na bolje. Hvala Bogu! — Zahvaljujem se tudi č. g. Rev. Cirilu Zupanu, ki me je tolikokrat obiskal in molil zame. — Hvala č. sestram in bolnišničnim strežnicam in hvala tudi Catholic Daughters in pa dr. J. Snedecu, ki me je tako uspešno zdravil. Živla lepa tudi drugim, ki so zame molili in me obiskovali za časa moje hude bolezni. Ne morem popisati imen vseh, ki so se tako ljubeznivo skazali, zato se vsem skupaj na tem mestu najlepše zahvalim in Bog naj vam poplača za vse, kar ste zame dobrega storili, ko ste me obiskovali in me tolažili. — Prav lepa hvala tem, ki so poslali rože in sicer Mr. in Mrs. J. L. Tom-sick, Lake Ave., Mary Blatnik, Wabash Ave., Mr. in Mrs. August Castellar, Mrs. Cecilija Steblaj, družina Mr. Fabjan, Florial Co., Mr. in Mrs. John Germ, Mr. in Mrs. Joseph Zupančič, Mr. in Mrs. Rudolf Frontel, Mr. in Mrs. C. Lieberman, kakor tudi društvu Kršč. mater in pa SZZ, ki ste mi prinesli ozir. poslali tako lepe šopke. — Vsem naj velja moja prav prišrna zahvala in Bog vam stotero povrni in poplačaj to vašo prijaznost, ki ste jo pokazali do mene. Vam hvaležna

Mr. in Mrs. John Zaletel
(Ogl.) z družino.

"ZAMETENE STOPINJE"

je ime novemu romanu, ki začne v kratkem izhajati v tem listu. Ta roman je pisan v poljudnem zanimivem stilu in kaže valovajoče plati sloveskega življenja in zanimala stare in mlade. Rojakom to novo povest prav toplo priporočamo v čitanje in prebrani smo, da bodo imeli s čitanjem te povesti obilo užitka. Pazite, kedaj začne in čitajte jo od kraja!

S proslave glavne zmage v letošnji kampanji Am. Slovence

MILWAUŠKI SLOVENCİ DVIGNILI ZASTAVO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA TISKA MED NAMI. — NE JAMRATI, AMPAK DELATI JE TREBA, DA SE DOSEŽE CILJ. — MILWAUŠKI SLOVENCİ DOSTOJNO POČASTILI SVOJEGA GLAVNEGA ZMAGOVALCA, VELEČ. GOSP. VIKTORJA ROGULJA, NAVDUŠENEGA PRIJATELJA KATOLIŠKEGA TISKA.

Milwaukee, Wis. — (Izvirno.)

— Vse važnejše dogodke, ki se dogajajo v našem slovenskem narodnem in verskem življenju navadno podčrtavamo in jih z nekim posebnim povdčarkom prinašamo v javnost iz razloga, ker so to naši lastni slovenski dogodki, ki kažejo in izražajo sliko našega narodnega in verskega življenja in gibanja med nami v Ameriki. Ti dogodki ravno kažejo in so merilo našega narodnega in verskega življenja v tej tuji zemlji. So merilo naše narodne in verske zavesti.

Zelo važni faktorji za naš narod v tej tuji zemlji so naše raznovrstne ustanove in organizacije. So to sadi skupnega narodovnega dela in prizadevanja. Zato jih ob raznih jubilejih dostojno proslavljamo in naglašamo njihove zasluge, njihovo važnost. Toda dragi čitatelji, pri vsem tem imamo še en važen faktor med nami, ki tvori našo gonilno silo, lahko bi rekli nekako arterijsko (žil-sko) omrežje, po katerem se pretaka kakor kri vse naše narodno in versko gibanje in življenje. Ta važni faktor med nami je tisk. Smelo se lahko trdi, da je v našem javnem življenju zadnjih 40 let tisk tisti faktor, ki je prinašal pred narod novorojene ideje — zamisli, za vse, kar se je med nami v Ameriki ustvarilo in ustanovilo. To je neoporečno dejstvo. Dober tisk med nami je nekaj oče ali vsaj glavni ustvaritelj in propagandist vsega dobrega, kar se je ustanovilo in doseglo med nami. In ko vemo to, ko je nam jasno to, potem, kdo naj nam zameri, če naglašamo važnost tiska? — Ni hče. In če dajemo priznanje vsem drugim ustanovam med nami, bi ne bilo prav, če bi ga ne dali tudi onemu, ki je največ sodeloval in propagiral ideje naših ustanov in organizacij, in to je tisk. Če damo zaslugi kredit vsakemu in vsaki ustanovi in organizaciji, ki zasluži, potem ni več kot prav, in le pošteno in pravično, da ga damo tudi tisku, ki je pri tem največ sodeloval, pri širjenju dobrih idej in vsega dobrega med nami.

"Amer. Slovenec" je prvi in najstarejši slovenski časopis v tej zemlji. Že blizu 44 let izhaja in prihaja med svoje slovensko ljudstvo kot njegov vodnik, učitelj in varuh. Kaže mu pota, po katerih naj hodi slovenski delavec v tej tuji zemlji. Opozarja ga na važnost njegove narodnosti in na veliko važnost njegove vere. Ti dve slovenski svetlini: narodnost in vera, mu je branil vseskozi, čuval mu je isti pred napadi brezversnosti, dobro vedoč, da brezversni svet vzame te dve svetlini iz srca, mu bo vzel vse. Ali tak bojovnik, tak zvesti čuvar, ki blizu pol stoletja zvesto služi narodu in dela za narod, ne zasluži tudi kakšček priznanja? Kdo mu ga naj odreče in zanika?!

In milvauski Slovenci so zadnjo nedeljo naši javnosti v tem oziru pokazali novo pot. Slovenska naselbina v Milwaukee je v nedeljo izpregovorila svojo junaško besedo. Njena sijajna prireditelj, ki se po pravici lahko šteje za nekaj srednji katoliški shod, daje vsem nam važen nauk, kako je treba upoštevati med nami katoliškimi Slovenci katoliški tisk.

In trikrat važno je to, ker pride na mejdan kaj takega v naselbini, kakor je slovenska naselbina v Milwaukee, s katero se naši verski nasprotniki tako radi ponašajo, da je to njihova najodličnejša "napredna" (kajpada!) naselbina. A ta vrla slovenska naselbina je baš zadnjo nedeljo spregovorila in odločno ovrgla vse take trditve. Javno se je pokazala javnosti: Poglej me, takale sem, sem slovenska, sem katoliška!

In kdo jo naj pri tem vzklaku izmed nas slovenskih katoličanov po Ameriki iskreno ne pozdravi, iskreno ne zakliče: Živel slovenski Milwaukee! — Vsi jo moramo pristrčno pozdraviti, a obenem moramo potiti, ki jo je nam pokazala zadnjo nedeljo, naprej. Tudi po drugih naselbinah moramo oživeti in dvigniti to veliko globoko zavest, ki jo nosi v sebi milvauska naselbina do katoliškega časopisa. Kdo bo prvi zdaj med nami, ozir. katera naša slovenska naselbina se bo upela stopiti v javnost za katoliški tisk, kakor je stopila ugledna milvauska naselbina? Katera?

Ugledna slovenska milvauska naselbina je nam s svojo impozantno prireditvijo za proslavo zmage katoliškega tiska vidno sugerirala: katoliški Slovenci v Ameriki, sugeriram vam, da napravite vsako leto med nami kat. Slovenci v Ameriki nekaj poseben dan, nekak praznik katoliškega tiska med nami. Ste za to idejo? — Tako se je nam zdelo, kakor bi nam hotela na tiho sugerirati kaj takega. In plemenita je ta misel! Ali je tudi izvedljiva? Je, samo če hočemo! To pa moramo, če smo res Slovenci in katoličani. O tem bomo se spregovorili kaj več o svojem času. Tukaj smo spomnili to le zato, da se naša javnost že se-daj s to idejo seznani.

Poglejmo, kako se je vršila proslava zmage v letošnji kampanji Amer. Slovence. Prireditelj se je vršila v šolski dvorani cerkve sv. Trojice na 4. ulici v Milwaukee. Sklicana je bila ob pol 3. uri popoldne. Udeležilo se je blizu dvesto ljudi, kar je, če vzamemo, da se je vršila ravno isti dan tudi prireditelj v drugi dvorani, naravnost sijajno. Udeležilo se je pet duhovnikov, več uglednih javnih uradnikov mesta Milwaukee, skupina rojakov iz Indianapolis, Ind., in skupina iz Chicago, Ill. Program se je začel malo po 3. uri. Prijatelji in prijateljice, to je naročniki in naročnice Amer. Slovence, so pa nanesli skupaj toliko raznih jestevin, da so ž njimi obložili mize, da so se kar šibile. Servirale so naše vrle Slovence vse navskriž; ta je ponujala kokoš, druga okusno šunko, tretja druga dobre, druga zopet okusne klobasice, druga zopet okusni "štrudel", ena zopet okusne krofe, v resnici, kaj takega ni najti na nobenem tako bogatem banketu. Zraven vino in pivo, in komu bi se srce ne smejalo v takih okoliščinah? Pisec teh vrstic je bil že na marsikateri prireditvi, toda povem odkrito take prijetne slovenske domačnosti še nisem našel nikjer, kakor baš v nedeljo v Milwaukee. Kakor ena savaljubca družina smo se zbrali v dvorani. Zunanji gost-

je kaj takega nismo pričakovali, za to ste nas Milwaukeeci resnično presenetili. Kdorkoli je že vse to zasnoval, zaslužil javno pohvalo in javno priznanje. Čast vrlim milvauskim Slovincem in Slovincem za vse, kar so za to prireditelj storili in žrtvovali. Bog naj vam stotero plača.

Ko smo zasedli svoje prostore, je stopil na čelo prireditve Mr. Martin Jelenc, znani ugledni Slovenec s severne strani Milwaukee in oče znanega uglednega slovenskega pogreb-nika Mr. Johna Jelenc, ter je pozdravil v lepih zbranih besedah zbrano občinstvo. Po kratkem in lepem pozdravu predstavljal je občinstvu pevski slovenski zbor cerkve sv. Trojice, ki je zapel krasno pesem v pozdrav glavnemu zmagovalcu v kampanji Amer. Slovence, vel. g. maršalu Viktorju Rogulju. — Nato je predsednik prireditve Mr. Jelenc obrazložil v primer-nem govoru, zakaj se je ta se-stanek priredil. Povedal je, da katoliški Slovenci v Milwaukee dobro poznajo veliko važnost in pomen katoliškega časopisa. Zato so v kampanji sodelovali in pomagali ter tudi s tem dosegli glavno zmago, nakar so Milwaukeeci tudi ponosni in znajo to važnost tudi dovolj ceniti, tako, da tak dogodek ne sme kar tako neopaženo na-prej. Zato so prireditelj prireditelj, da počaste in dajo priznanje svojem glavnemu izvoljenemu maršalu in da dajo priznanje tudi časopisu. Njegovim krepkim in pomembnim besedam so navzoči živahno pritrdjevali.

Nato je predsednik Mr. Jelenc predstavil kot glavnega govornika izmed lajkov Mr. Geo. W. Rallya, znanega uglednega Slovence iz Milwaukee, ki je tudi čitatelj Amer. Slovence poznal kot zanimiv dopisnik. Mr. Rally je jako dober govornik. Orisal je v svojem govoru veliki pomen katoliškega tiska. Povedal je, kako so zasnovali veliko živahno agitacijo za dnevnik Amer. Slovence v Milwaukee. Kako so postavili za glavnega kandidata veleč. g. Viktorja Rogulja, kateri je dal celi akciji moralni pomen in vso privlačnost za delo. Omenil je, kako je preč. gospod med kampanjo navdušeno govoril v svojih pridigah o tisku in navduševal slovenske rojake za katoliški časopis Amer. Slovence. Ravno zato, je dejal govornik, je tudi naša naselbina častno zmagala in je dosegel naš veleč. g. kandidat zmago izvolitve maršalom vseh naročnikov Amer. Slovence. Govornik je vzpodbujal navzoče za še večjo katoliško aktivnost ter je izrazil lepe čestitke tako glavnemu zmagovalcu veleč. g. Rogulju, kakor tudi navdušeni naši zastopniki, ki se je tako navdušeno vojskovala v kampanji za list A. S. — Njegovim jednatim besedam so vsi dolgo trajno pritrdjevali s ploskanjem.

Nato je predsednik prireditelja, Mr. Jelenc, predstavil malo deklico, ki je deklamirala gl. zmagovalcu, maršalu, veleč. g. Viktorju Rogulju v počast naslednjo deklamacijo:

"Pozdravljen bodi naš maršal, ki zmagal si boj težak! ... In zmago glavno si odnesel, zdaj izraža izmed nas Ti čestitke vsak! Pozdravljen naš maršal! Glavar naročnikov Amer. Slovence! Bog živi Te med nami kot junaka katoliškega tiska!"

Po deklamaciji je izročila slavljencu glavnemu zmagovalcu lep šop svežih cvetlic. Veleč. g. slavljenc je bil vidno ginjen pri tem prizoru.

Deklica se je nato obrnila proti zastopnici Mrs. Luciji Gregorčič, bivši kraljici naročnikov Amer. Slovence ter ji je deklamirala naslednjo deklamacijo:

"Pozdravljena pa tudi Vi: zastopnica Amer. Slovence, ki vojskovali ste se močno, da ste premagali vse druge in Milwaukeec prioborili slavo! To je veliko delo, velike žrtve! Ljudje jih Vam plačali ne bomo, plačal pa gotovo jih Vam bo Bog, ker le On razume vrednost dela, ki ga vrši tisk — za blagor duš!"

Občinstvo je pri obeh deklamacijah, tako pri deklamaciji veleč. g. Rogulju, kakor pri deklamaciji vrli zastopnici Mrs. Gregorčič, navdušeno dolgo-trajno ploskalo.

Ko je poleg val navdušenja med ljudstvom, vstane zopet predsednik prireditve, Mr. Martin Jelenc, ter se zahvali deklici, ki je tako fino nastopila s svojo deklamacijo. Nato je predstavil občinstvu urednika Amer. Slovence, J. Jeriča, ki je dospel na slavnostno prireditev iz Chicago. V svojem govoru je izjavil:

"Velečastiti gospodje duhovniki, predragi rojaki in prijatelji: —

Najprvo vsem Vam iskren pozdrav ter najlepša hvala za ta-le prijazni prijateljski sestanek, ki je prirejen v počast in priznanje v letošnji kampanji Amer. Slovence, slavnemu prvemu in glavnemu zmagovalcu, izvoljenemu častnemu maršalu naročnikov lista Amer. Slovence!"

Ko sem pred par tedni dobil pismo povabilo na tale današnji sestanek, sem takoj vzkliknil v srcu: naši milvauski naročniki so zavedni Slovinci. Zavedajo se velikega priznanja, ki so ga deležni v javnosti radi glavne zmage v minuli kampanji, v kateri se je tako pogumno in viteško borila naša ugledna rojakinja, delavna in navdušena zastopnica Mrs. Lucija Gregorčič, katera je izvojevala častno glavno zmago vašemu milvauskemu

kandidatu veleč. g. Viktorju Rogulju. Zavedni ljudje so naši rojaki v Milwaukee, zato hoče-rojaki pokazati svojemu kandidatu zmagovalcu s posebno prirejenim sestankom, da jim je drago, da je on in njih naselbina častno zmagala v kampanji. In pred tako naselbino, pred tako navdušeno delavko za katoliško časopisje, kakor je Mrs. Lucija Gregorčič, ter pred takimi junaškimi glavnimi zmagovalcem, kakor je vaš kandidat veleč. g. Rogulj, se moramo vsi drugi umakniti in dati v tem oziru zaslužen priznanje, ki Vam gre. Vzklikam: Čast milvauski naselbini, čast vašemu zmagovalcu, veleč. g. Rogulju, in čast in priznanje vaši spoštovani zastopnici Mrs. Luciji Gregorčič za njeno veliko delo v tej kampanji. Za vse to veliko dobro delo naj Vam Bog poplača ne svoje načine! Živela slovenska naselbina v Milwaukee in njen zmagovalac veleč. g. Rogulj!

Kampanja je minula. Delo pa, ki smo ga v tej kampanji vršili, bo živelo in bo poginjalo in rodilo svoje sadove na svoje načine. Marsikje, vzemimo za primer samo Vašo ugledno slovensko naselbina v Milwaukee, bo tuintam v bodočnosti poglajalo to delo svoje mladike. Morda bo ravno delo, ki ste ga tako navdušena in potrpežljivo vršili tekom kampanje v vaši ugledni naselbini pripeljalo marsikatero slovensko dušo nazaj k veri in Bogu. Morda tisti, ki bodo priča takim dogodkom, ko bodo take mladike poglajale na dan svoje izrastke v prid našega skupnega dela in prepričanja, ne bodo vedeli vzroka, zakaj in odkod je prišla na dan taka mladika, nampremnogi vpisal v katoliško društvo, bo prišel nazaj k veri, se vrnil k Bogu ter bo začel zopet živeti kakor katoličan, kar je že nekoč bil tam doma za morjem, pa ga je pozneje tujina ohladila in so mu razne okoliščine vzele vero iz srca. Ko se bo tuintam marsikdo morda povrnil v skupne katoliške vrste, pravim, morda tisti, ki bodo priča povratku, ne bodo vedeli vzroka, ki je to povzročil.

Toda dragi moji. Nobena stvar se ne izvrši brez gotovega vzroka. Tudi naši rojaki, ki so obrli velik vzrok, ta vzrok, da so ti ljudje, na žalost naši lastni rojaki, čitli časopisje, ki je našemu verskemu prepričanju sovražno in nasprotno. Dragi moji, ali se je čuditi če človek od vere odpade, sovraži duhovnike in cerkev, če prejema po 15, 20 do 25 let in več brezverski časopis, kateri dnevno sramoti vero, duhovnike in Boga, se norčuje iz katoličanov, jih ima za bebe,

Črni križ pri Hrastovcu

ZGODOVINSKA
POVEST
Dr. O. I.:

Z visokim, pretresljivim glasom je izgovoril Friderik te besede, da je odmevalo po dvorani. Graščakinja je stala kakor izklesana iz kamna, povsila je svoje oči, ki so sicer gledale tako ponosno in zapovedujoče, roke so ji padle ob telo.

"Friderik," vzklikne ter hoče pasti na kolena, a mladi Herberstein odpre dveri ter odide z naglimi koraki proti svojemu stanovanju.

Nastala je smrtna tišina v sobani; graščakinja je ostala kakor pribita na tla, še so ji do neke grozne besede po ušesih, čutila je vso težo teh besed.

Začela se je tresti na celem životu, stemnilo se ji je pred očmi in zdrsnila je nezavestna na tla.

Tako jo je našla služkinja, ko je stopila v sobo.

Bila je svetla mesečna noč. Tajnostno so šumele visoke smreke okoli hrastovskega grada in v gostem lesu nad gradom je skovikala sova, da je človeka nehoti preletela groza.

Iz visokih hrastov pod gradom je padalo listje na tla ter skrivnostno šušljalo, ko je stopal po polju temno oblečen mož visoke postave. Urno je korakal, kakor bi ga gnala neka tajna sila. Že je došel do Črnega lesa, sliši se glasno sopljenje, kakor bi nosil ponočni popotnik silno težo na sebi. Zdajci dospe na vrh, pogleda okoli sebe, zagleda prostor prost od dreves, oči iščejo nemirno nečesar, naenkrat obstoji, črna moška postava se zgardi pred malim hribočkom na tla ter bolešno vzklikne:

"Agata, tako je najino svidenje!"

Bil je graščak Ivan Friderik Herberstein. Dolgo je klečal ob grobu svoje Agate. Svetla luna je pošiljala čarobno svetlobo skoz temne smrekove veje na graščaka in drevje je šumelo tajnostno, kakor bi hoteli pripovedovati vso bol, ki jo je čutila Agata v trenutku, ko je morala pustiti svoje mlado življenje, a izročilo je tudi zadnje pozdrave, katere je sporočila svojemu spopogu.

Od Sv. Lenarta so udarjali otožni glasovi enajste ure, Friderik Herberstein se je vzdramil, polagoma dvignil, napravil križ in se podal nazaj proti Hrastovcu.

Začuden je gledal vratar Pankracij, ko je prihajal mlad graščak tako pozno po noči domu.

Bil je v obrazu ves spremenjen, videlo se mu je, da je trpel v teh urah mnogo.

Ne da bi spregovoril kako besedo, je odšel po dvorišču ter po stopnicah s težkimi, utrujenimi koraki. Kmalu nato je nastala v gradu grobna tišina.

Mladi graščak se je pokazal le malo kedaj. Bil je vedno sam, briga se ni za nobeno zadevo. Taval je po gozdovih in poljih, zamišljen, upadel. Pogosto so ga videli, kako je klečal ob grobu svoje Agate.

Frideriku Herbersteinu ni dalo miru, da bi bila še dalje pokopana nesrečna žrtev na morišču sredi gozda. Dal je napraviti pri cerkvi Sv. Ruperta zraven groba Štefana Nuernbergerja drugi grob, v katerem je našla Agata svoj večni počitek.

Herberstein pa je tudi hotel, da se označi kraj, kjer je morala vzeti Agata slovo od sveta; dal je napraviti na tem mestu kameniti križ. Bil je postavljen iz štirioglatih plošč temnega peščenega kamenja, z ravnotakimi ploščami je bil tudi pokrit, na vrhu je stal križ iz istega kamna. Ob vznožju so bile tri stopnice, v križu samem pa štiri vdolbine.

Graščakinja je postala od dneva, ko se je sešla s svojim sinom, popolnoma spremenjena. Svojih prostorov ni zapustila, pač pa je nemirno hodila po sobanah, dostikrat pozno v noč.

Postajala je vedno bolj blede in lasje so ji popolnoma osiveli. Govorila ni z nobenim,

prepustila je vso skrb oskrbniku Jakobu Hess. Ni trpela nobenega zraven sebe, sama je sedela v kakem kotu ter gledala topo pred se.

S svojim sinom se ni sešla več, če tudi ji je bilo videti, da bi rada ž njim govorila. Minulo je od zadnjega sestanka že leto dni.

Bila je neka viharna noč. Že dva dni je pihal močen jug sem od Sv. Barbare, da so stokala drevesa pod silo viharja in marsikatero močno deblo je bilo izruvano iz tal. Črni oblaki so se pripodili od Pohorja ter zakrili celo nebo. Če tudi je bilo že pozno v jeseni, je nastala naenkrat neka posebna vročina, začelo je bliskati in grmeti, da se je tresla zemlja.

Vedno hujše je razsajal vihar ter se upiral v zidovje gradu, da so pokali trami.

Graščakinja je bila ta večer posebno nemirna. Že nekaj dni sem je kazala neko posebno razburjenost. Prestrašil jo je vsak najmanjši šum, skočila je naglo iz naslonjača, se prijelja za glavo ter plaho gledala proti dverim, dvignila roke kakor bi se hotela ubraniti nekoga, ki se ji je hotel bližati. Urnih korakov je zbežala v bližnjo sobo ter po nekaj časa plaho gledala, če ni kdo v prvi sobani. Spanja skoraj nič ni imela, vedno je morala biti služkinja pri njej, ki je pazila, da ni ugasnila luč. In če se je že usmili graščakinje zaželjeno spanje, je bilo nemirno. Večkrat je zaječala, mahoma planila kvišku ter vsa prestrašena vzkliknila: "Bežite, pustite me, grde pošasti, kaj se silite k meni?" Služkinja je imela velike težave, da je graščakinjo pomirila, ki se je po teh dogodljajih tresla na celem telesu.

Omenjeni večer pa je bila čisto spremenjena. Celi dan že ni zavžila nobene jedi, bežala je iz ene sobe v drugo. Razdivjanost v naravi je njene živce razburila še bolj. Silen piš je odpiral okna ter lomil šipe, da je ugasnila luč. V trenutku se odprejo vrata. Graščakinja gleda vso zbegana — zdajci zakriči.

"Duhovi so, ki hodijo tu po gradu — bežite od mene, ha, zdaj te spoznam, ti si, ki hočeš k meni — Agata — ah, zgini, ne morem gledati tvojega obraza, kako si blede, upadla, in kažeš mi tvoj beli vrat in široka rana zeva, iz nje teče kri, mrtvo dete nosiš na rokah ter ga prožiš proti meni in kličeš: Glej, tvoja kri, ti si ga umorila a mene dolžiš — prokleta bodi, iz maščevanja si to storila, ha, beži, prikazen — kri teče — kri, ne morem je videti one glave, ki leži na tleh, — strašno me gledajo umirajoče oči, proč, proč od tod —!"

Graščakinja zbeži v kot za visoki naslonjač, si zakrije oči, da bi ne gledala več tako grozne prizora.

A zopet nastane strašen šum, piskanje po sobani in tresk vrat. Graščakinja se vsa zmedena dvigne ter se opotekaje bliža oknu, da se pri svežem zraku opomore. Pogleda skoz okno, temno je vse okoli, zdajci se zabliška, graščakinja skoči od okna, zdelo se ji je, kakor bi videla črno postavo, ki se plazi po zidu, zdaj je dosegla okno, polagoma se je privlekla skoz odprtino v sobo, tam v kotu se je upostavila.

Graščakinja zbeži v nasprotni kot, zagradi stol, ga drži pred seboj in zakriči:

"Kaj se dviga tam iz onega kota — črna pošast me gleda, vedno večja in večja postaja, rdeče oči me strašno gledajo — proč, pošast, zgini, kaj iščeš tukaj, ah, sedaj steguješ roke proti meni, nimaš pravice do mene, a ti se zaničljivo režiš: Moja si, morilka, dan obračuna je prišel — glej jo, krvavo glavo, ti si jo dala odsekati, sedaj si v mojih rokah — ha, zdaj te spoznam, vrag si — ha, držiš me, vlečeš naprej — izpusti!"

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

S PROSLAVE GLAVNE ZMA- GE V LETOŠNJI KAMPANJI "AMER. SLOVENC"

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Zato pa čast in priznanje agitatorjem za katoliško časopisje. To so moderni križarji (ke) Kristusovi. Ti širijo najmodernejše propagandno orožje katoličanstva. Mi ljudje jim ne moremo plačati njihovega velikega dela. Prepričani pa smo lahko, da ti isti, ki je rekel, da bo vsak kozarec vode, ki ga damo revežu, obilo povrnjen, da bo enkrat bogato plačal vrle delavce in delavke, ki se žrtvujejo za katoliško časopisje.

Kot urednik "Amer. Slovenca" v imenu lista najiskreneje zahvaljujem najprvo veleč. g. častnega maršala, našega današnjega slavljenca Viktorja Rogulj, ki je sprejel kandidaturu v popularnem kontestu lista "Amerikanski Slovenec" ter tekom kampanje deloval in naudeševal ljudi za katoliško časopisje. Hvala Vam za vse to stotera in Bog plačaj! V imenu vseh naročnikov Vam kot glavnemu zmagovalcu izročam priznalno nagrado, zmagoslavno trofejo, ki Vam naj bo v prijeten spomin častne izvolitve častnim maršalom naročnikov "Am. Slovenca" in njegove letošnje kampanje.

Za tem pa vse priznanje in hvalo naši bivši kraljici "Amer. Slovenca", katere glavna zasluga je, da je vrla milvaška naselbina že tolikokrat tako častno zmagala v kampanjah "Amer. Slovenca". Hvala Vam za ves trud in vse žrtve. Mi kot ljudje tega Vašega velikega dela poplačati ne moremo. Poplačal ga Vam bo enkrat oni, za čigar slavo in čast katoliško časopisje dela. V znak in priznanje radi zopetne glavne zmage Vam uredništvo lista podeljuje kot vrli naudešeni bojevnici mali križec, ki naj bo Vam v prijeten spomin na težavno a vendar prijetno kampanjo "Amer. Slovenca" v leto 1934. Hvala Vam.

Končno pa najlepša hvala tudi vsem Vam vrlim naročnikom in prijateljem katoliškega lista "Amer. Slovenca", da ste se v tako velikem številu udeležili tega sestanka, na katerem ste tako lepo počastili svojega slavnega zmagovalca častnega maršala naročnikov "Amer. Slovenca" v letošnji kampanji. Tudi Vam hvala in eno prošnjo imam do Vas, ki je: radi dobre in potrebne stvari, radi Boga in naroda, dajte vedno in ob vsaki priliki za še večje razširjenje katoliškega časopisja med nami. Hvala Vam in Bog Vas živi vse zavedne ka-

toliške Slovence v Milwaukee! Dolgotrajno naudešeno ploskanje je sledilo izročitvi trofeje glavnemu zmagovalcu, kakor tudi izročitve malega križca, ki ga je pripel vrli agitatorji in zastopnici na prsa urednik lista.

Predsednik prireditve je zahvalil govornika, obenem pa je ponovno čestital glavnemu maršalu veleč. g. Viktorju Rogulju na tako lepi trofeji, ki mu je poklonjena v znak glavne zmage, čestital je tudi vrli zastopnici Mrs. Gregorčič, ki se tako vrla vojskovala za slavo in čast vrle slovenske naselbine v Milwaukee.

Nato je bil predstavljen občinstvu Mr. Jože Fajfar, adjutant, drugi glavni zmagovalec v kampanji "Amer. Slovenca". Občinstvo ga je naudešeno pozdravilo. Mr. Fajfar je v svojem govoru najprvo čestital glavnemu zmagovalcu maršalu veleč. g. Rogulju in vrli zastopnici Mrs. Gregorčič, ter je izrazil, da se je trudil na vso moč, da bi Milwaukee porazil v kampanji, toda ni šlo, je pa vesel vseeno in ga veseli, da je bila kampanja uspešna. Občinstvu je med govorom pokazal tudi svojo nagrado, ki jo je dobil, to je zlata "Elgin" ura. Njegovim besedam je občinstvo naudešeno pritrjevalo.

Za njim pa je bil predstavljen občinstvu Mr. Leo Madič, znani bivši dolgoletni potovalni zastopnik "Amer. Slovenca". Tudi on je nastopil naudešeno pozdravljen. Povedal je, da je tudi on pomagal Mr. Fajfarju, da bi bila Chicago zmagala, a ni šlo, to pa zato ne, ker se vrla in junška milvaška zastopnica nobenemu premagati ne da. Dalje pa je omenil več slučajev, ki jih je doživel na potovanju kot zastopnik katoliškega tiska. Kazal je na razlike vzgojevanja med brezverci in med katoličani. Navedel je več jasnih in dobrih primerov, ki kažejo na veliko razliko pri vzgoji, kakšni sadovi poženo na dan svoje izrastle tam, kjer se vzgaja mladino brez vere in v brezverskem duhu, in kako tam, kjer mladino vzgajajo v dobrem katoliškem duhu. Naudeševal je občinstvo, naj ostane zvesto katoliškemu časopisju, ker le to je za katoličane, ne pa drugo časopisje. Delati za katoliško časopisje je veliko dobro delo, je dejal govornik. Njegovim resničnim besedam je občinstvo dolgotrajno ploskalo.

Za Mr. Madičem je bil pred-

stavljen občinstvu Mr. John Vršnik, z severne strani mesta Milwaukee. Povedal je, kako je tudi on sodeloval pri agitaciji za list "Amer. Slovenec" in to z velikim veseljem in še bo, ker za vsako dobro stvar on vedno rad dela. Tudi njegovim krepkim besedam so navzoči živahno pritrjevali.

(Konec prih.)

— Ottawa, Ont. — Kanadski parlament je z veliko večino glasov poveril min. predsedniku Bennettu skoraj diktatorsko oblast. Dal mu je moč, da lahko svoje ukrene v vsakem položaju, kjer bi bila nevarnost za "mir, red in dobro vladu v Kanadi".

Varujte vaše oči

Ako vas nadleguje glavobol; ako vam solzijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krivogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

— Zdravnik za oči —
25 let skušnje v zdravstvu za oči.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Od 9. ure dopoldne do 8.30 zvečer.

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase istega naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

— Novi zemljevid je interesanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokaže vse to. Kdor ga želi, si ga naj naroči. STANE S POŠTNINO 30c, in se naroča od

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Road,
Chicago, Ill.

Kdor želi dobra drva in premog, naj ga naroči pri

J. HOOGSTRA

1646 NORTH AVE. Tel. 5025 W SHEBOYGAN, WIS.

— Dobra in točna postrežba. —

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 85 — Res. 4080-W

ŠMARNICE

ki jih priporočamo čč. gg. duhovnikom, družinam in posameznikom za mesec majnik:

- 1) Šmarnice "Marije Pomočnice", lepo vezane . . . \$1.00
- 2) Šmarnice "Pozdravljena Kraljica" . . . \$1.00
- 3) Sveta M. Marija Alakok . . . 95c
- 4) Marija v predpodobah in podobah . . . 95c
- 5) Marija vrtnarica našega srca, 95c
- 6) Na sv. Goro . . . 95c
- 7) Šmarnice arškega župnika . 95c
- 8) Marija in sv. maša . . . 95c

Knjigarna

Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Prireditve

pikniki, veselice, igre, itd. ne prinesejo dobička, če ni povoljne

UDELEŽBE

Da je udeležba povoljna je treba oglašati!

Za večjo udeležbo oglašujte v listu

'Amerikanski Slovenec'

